

کتابخانه‌ی

کتاب حاضر دارای ۱۳۰۰ واژه و اصطلاح است که به ترتیب حروف الفبا آورده شده‌اند و برای هر کدام معنای نخستین آن و در برخی موارد مثالی از کاربرد درست آن‌ها آورده شده است. افزودن حروف آوانگار برای واژگانی که کمابیش ناآشنا هستند، و نیز مقایسه‌ی برخی داستان‌های عهد عتیق و عهد جدید با داستان‌های قرآنی، از مزایای نسخه‌ی ترجمه‌شده بر کتاب اصلی است. (فرستنده: بیژن تلیانی)

▪ ادبیات تطبیقی

استاد پیر؛ لائو تزو، ترجمه‌ی دکتر سیدمهدی ثریا، چاپ اول، انتشارات جوانه‌ی رشد.

استاد پیر، ترجمه‌ی است از دو واژه‌ی «لائو» و «تزو» در زبان چینی، که اولی به معنی «پیر» و دومی به معنی «استاد» است و این عنوانی است که پیروان مرد متفکری به نام «ازخ» با نام خانوادگی «لای» و لقب «تن»، «ازخ لای تن» به او داده‌اند و هشتاد و یک قطعه که ترجمه‌ی آن تقدیم خوانندگان شده است، منسوب به این استاد پیر است. زمان زندگی او به درستی دانسته نیست. درباره‌ی او چنان افسانه‌هایی پرداخته شده که او را چون موجودات خیالی، شگفت‌انگیز و باورنکردنی ساخته است، مثلاً این که مادر او نیز شهاب بود و او را در بکارت حامله شد و او بعد از شصت و دو سال توقف در رحم مادر، به سال ششصد و چهار قبل از میلاد با موی سپید، از چنان مادری زاده شد. «استاد پیر» معادلی تقریباً کامل برای «لائو تزو» است. در این کتاب هشتاد و یک قطعه از گفتارهای این استاد که تحت عنوان «تائوته چینگ» گردآوری شده‌اند، به فارسی برگردانده شده است. بنابر شواهد تاریخی، لائو تزو به احتمال قوی در قرن‌های سوم تا پنجم پیش از میلاد مسیح می‌زیسته و به کار نگهداری اسناد و مدارک سلطنتی در یکی از ایالات چین اشتغال داشته. او مردمان را به پیروی از راه و روش هستی و حیات و زیستن بر این اساس سفارش می‌کند. ترجمه‌ی حاضر با استفاده از پنج ترجمه‌ی معتبر متن اصلی به انگلیسی به انجام رسیده است و تا آنجایی که امکان داشته، به موارد مشابه در اساطیر ادبیات ایران و سایر کشورها اشاره گردیده است. (فرستنده: بیژن تلیانی)

▪ ادبیات داستانی

اثر صحبت پاک؛ فیروزه خلیلی یزدی، مشهد، انتشارات گهرشاد، ۱۳۸۰، ۱۱۲ ص.

بریم خوش گذرونی؛ علی‌رضا محمودی ایرانمهر، انتشارات روشنگران و مطالعات زنان، ۱۳۸۴، ۱۵۵ ص؛ هیجده داستان عاشقانه.

روزهایی از زندگی یک زن؛ فیروزه خلیلی یزدی، مشهد، واژیران، ۱۳۸۲، ۲۲۱ ص.

سطرهایی که ترجمه نمی‌شوند؛ مرتضی حاتمی، نشر ژنگ، ۱۳۸۲، ۸۴ ص.

▪ تاریخ

کارنامه‌ی غنی: تحولات عصر پهلوی؛ سیدحسین امین، تهران، دایره‌المعارف ایران‌شناسی، ۱۳۸۳، ۳۵۲ ص فارسی + ۱۶ ص انگلیسی. ایران در عصر پهلوی‌ها، شاهد تحولات بسیار بود. اگرچه برآمدن رضاشاه، نتیجه‌ی مستقیم کودتای انگلیسی ۱۲۹۹ بود. روشنفکران، نواندیشان، طبقه‌ی متوسط و حتا سوسیالیست‌های

حافظ از ناشران، نویسندگان و علاقه‌مندانی که بخواهند کتاب‌هایشان در بخش تازه‌های کتاب معرفی شود دعوت می‌کند که نسخه‌ای از کتاب مورد علاقه‌ی خود را به نشانی **تقاطع فلسطین و انقلاب - ساختمان مهر - شماره‌ی ۲ کدپستی ۱۴۱۶۸ - دفتر ماهنامه‌ی حافظ ارسال نمایند.**

زیر نظر مهندس حجت حیدری

▪ ادبیات

سیری در ادب و فرهنگ قرون اولیه‌ی اسلامی؛ رضا فامیلی، سمنان، آبرخ، ۱۳۸۰، ۱۰۷ ص.

فرهنگ تلمیحات ادبی و کلاسیک؛ آبراهام ه. لاس، دیوید کرمیجیان، روت م. گلدستاین؛ ترجمه‌ی زهره محمدی یگانه، چاپ اول، انتشارات جوانه‌ی رشد.

تلمیح یکی از صنایع ادبی به‌شمار می‌رود که به مقایسه‌ی ویژگی‌های همناهایی در تاریخ، اسطوره‌شناسی، کتاب مقدس، ادبیات و فرهنگ معاصر می‌پردازد. زبان انگلیسی پر از چنین تلمیحاتی است که در بسیاری موارد به‌صورت بخش لازمی از محتوا و ساختار زبان انگلیسی درآمده است و اغلب بدون آن که بدانیم آن‌ها تلمیح هستند، با آگاهی از معنای آن‌ها، از این تلمیحات استفاده می‌شود. اما خواننده‌ی که نه معنای نخستین این تلمیحات را می‌داند و نه به کاربرد رایج آن‌ها آشناست، قادر به درک آن‌چه می‌خواند نیست. در این مورد، نویسنده نمی‌تواند کمکی به خواننده کند، چرا که بر این باور است که خواننده هیچ مشکلی برای برقرار نمودن ارتباط‌های لازم میان معنای نخستین تلمیحات، منبع و کاربرد ویژه‌ی آن‌ها در متن ندارد. در حقیقت، بسیاری از خوانندگانی که در عصر حاضر زندگانی می‌کنند، کم‌ترین دسترسی به ایده‌ها، شخصیت‌ها و رخداد‌های نخستین که به این تلمیحات اشاره می‌کنند، ندارند. شاید آموزش محدود، مادامی که این تلمیحات در زبان ما به‌کار می‌روند، آن‌ها را از ریشه‌های فرهنگی و ادبی‌شان قطع کند. وقتی نویسندگان به‌گونه‌ی طعنه‌آمیز نوشته‌های خویش را با تلمیحات غنی می‌سازند، هم‌زمان پیام‌های خویش را برای خوانندگان ناآشنای خود - که نام‌شان با استفاده از تلمیح انجیلی، قشون است - گنگ و نامفهومی می‌کنند.

■ شعر و شاعران

اشعار ادیب نیشابوری (دوم)؛ مشهد، آهنگ قلم، ۱۳۸۰؛
گزیده‌یی از اشعار شیخ محمدتقی ادیب نیشابوری (مدرس معروف ادبیات در حوزه‌ی علمیه‌ی مشهد)، شاگرد و جانشین ادیب نیشابوری اول (میرزا عبدالجواد) است. نمونه‌ی شعر: مردی کنایه‌فهم و سخندانم آرزوست / گردی به سان سام نریمانم آرزوست / شیران کارزار و دلیران روزگار / چون گیو و توس و رستم دستانم آرزوست.

بر گستره‌ی شعر: گزیده‌یی از آثار شاعران امروز؛
به کوشش محمدکاظم سالمی، جلد دوم، ۱۳۸۴. در سال گذشته جلد اول این مجموعه‌ی ادبی با مقدمه‌یی به قلم پروفیسور سیدحسن امین و اشعاری از: علی الوندی، محمد ثابت، علی جهانیه، مجتبی دولت‌خواه، عبدالمجید زنگویی، محمدکاظم سالمی، سیدمحمود علوی‌نیا، وحید کشاورز سرکار، طاهره لطفی، محسن محسنی، مینو محمدی راستی، فرزانه ملکی، علی محمد مواهبی طباطبایی به چاپ رسید. امسال، جلد دوم این مجموعه روانه‌ی بازار گردیده است. جلد دوم با اشعاری از: زهرا احمدزادگان، شهلا اسماعیلی، بهمن امیدی، المیرا بهشتی، محمد ثابت، سیدمحمود خاتمی، مجتبی دولت‌خواه، محمدکاظم سالمی، علی قربانخان‌لو، طاهره لطفی، جعفر مثنی، محسن محسنی، محمدحسین محمودی، قامت‌علی ملکی.

تلاونگ تی تی‌ها و شکوفه‌های کر؛ غلامرضا کبیری (سحر)، انتشارات پژوهش‌های فرهنگی، ۱۳۷۷، ۳۱۸ ص. نمونه‌ی شعر: ای از سلاله‌ی تب و آتش کاین گرمی و شرار من از توس
هذیان و شعله باز مگیرم، جان‌مایه‌ی قرار من از توس
در ماهتاب گرم نگاهت، دیگر مجال شستشویم نیست

هم رنج بی‌نصیبی امروز، هم آن غنای پار من از توس
داغ باد؛ حسن علی محمودی (سروش گیلانی)، بی‌جا، اورس، ۱۳۷۸؛
نمونه‌ی شعر: ماه اندر پس نیزار بلند / شود آهسته و آرام، خموش / روی پنهان شودش در روبند / زوزه‌ی گرگ دمغ گشته ز باد / ناگهان می‌شکند دره‌ی شب / خیزد از هر بن مویش فریاد.

نگاهی سمت پیچک‌ها؛ زهرا بوالحسنی (زهرا)، تهران، نشر بیدل، ۱۳۸۳، ۳۳۸ ص. نمونه‌ی شعر: از نگاهم یک نشان پرسید و رفت / گفتمش این‌جا بمان، خندید و رفت / تا طنین رعد عشقم را شنید / شب‌نمی از برق چشمم چید و رفت / گرد او پر می‌زدم پروانه‌وار / بال پرواز مرا دزدید و رفت / خواستم بر بال او گیرم امان / آسمان در آسمان رقصید و رفت / گفتمش از آه محرومان بترس / از صدای ناله‌ام ترسید و رفت / تا که گفتم رنگ چشمم چون طلاست / او عیار دیده را سنجید و رفت / من پشیمان نیستم از عشق خود / گرچه او عشق مرا بوسید و رفت / «زهرا» آسا داغ مجنون دیده دل / شور لیلا در سرم پیچید و رفت / من ندارم شکوه از هجران او / چون نگاهش را به من بخشید و رفت.

در صفحه‌ی ۱۰۳ این کتاب، شعری نیز در نکوداشت سردبیر **حافظ** چاپ شده است.

جیز یقدان چیخما بالا؛ حمید آرش آزاد، تبریز، ناشر مؤلف، ۱۳۸۱، ۲۴۰ ص. نمونه‌ی شعر: ما طنزپرستان به جز از حق نپرستیم / دل جز به رضای دل آن یار نبستیم.

گم‌شده در باد؛ پرویز شهریار، قم، ۱۳۸۳، ۸۴ ص. نمونه‌ی شعر: ای شکسته در اشک / ای شکسته در خون / ای صدای زخمی سکوت / ... گریه کن!

ایرانی هم، در انتقال رسمی فرماندهی کل قوا و سرانجام سلطنت به رضاشاه مؤثر بودند و زیر چتر حمایت «دیکتاتور صالح» در تأسیس نهادهای نوین دیوانی، کشوری، لشکری و فرهنگی به خدماتی نیز موفق شدند. اما رضاشاه مخصوصاً در نیمه‌ی دوم سلطنت‌اش، با مال‌اندوزی شخصی، براندازی همه‌ی نهادهای دموکراتیک، از میان بردن رجال سیاسی مهمی چون تیمورتاش، داور، مدرس و... مرتکب اشتباه‌های بسیار شد. در عین حال، اشتباهات و خطاهای محمدرضاشاه، بیش‌تر از پدرش رضاشاه و خیانت‌های دست‌اندرکاران عصر او، بیش از خدمات‌های ایشان بود.

کتاب حاضر، تحولات سیاسی، اجتماعی، و فرهنگی ایران و نیز چالش سنت و مدرنیته را در عصر پهلوی پدر و پسر، براساس یادداشت‌ها، نامه‌ها و مقالات دکتر قاسم غنی بررسی می‌کند.

قائم‌مقام در آیینی زمان؛ بهرام فلسفی، اصفهان، ادیب، ۱۳۸۲، ۵۹۰ ص شامل شرح زندگانی خصوصی و ادبی میرزا ابوالقاسم قائم‌مقام فراهانی.

■ دایرةالمعارف‌ها و مجموعه‌ها

دایرةالمعارف بزرگ سبزواری؛ محمود بیهقی، مشهد، نشر آژند، ۱۳۸۳، جلد یکم: آ - ژ، ۵۳۶ ص. دایرةالمعارف حاضر، دربردارنده‌ی مباحث مختلف تاریخی، جغرافیایی، زبان‌شناختی (گوش سبزواری)، فولکلور، رجال و مشاهیر علمی / ادبی / سیاسی سبزواری است و دربردارنده‌ی مواد خام فراوان برای تحقیقات آیندگان درباره‌ی هرکس و هرچیز سبزواری. برای مثال، ما در شماره‌ی ۱۳ **حافظ**، طی مقاله‌یی در خصوص **تاریخ بیهقی** نوشتیم که تعبیری ابوالفضل بیهقی به زبان مردم بیهق که: «این آلتون تاش است نه دول آسیا» را زنده‌یاد دکتر علی‌اکبر فیاض ندانسته است و به‌اشتباه ضبط کرده. اینک در صفحه‌ی ۳۸۷ دایرةالمعارف بزرگ سبزواری می‌خوانیم که: «دول اسیا Dol-esiya» دلو بزرگ چوبی‌ست که گندم و جو در آن می‌ریختند و از دهانه‌ی تنگ‌تر پایین‌اش به وسط دو سنگ آسیا می‌رفت و آرد می‌شد و این، کنایه است برای شخص بی‌اراده و کم‌رو: فلانی یک پهلونس، ن دول اسیا.

سلسله کتاب‌های رفتارشناسی، جوانان معاصر (ج ۴) و خانواده‌ی سبز (ج ۵)؛ دکتر حسین باهر، تهران، ۱۳۸۳، با تقریظی به قلم پروفیسور سیدحسن امین.

یادنامه: زندگی و آثار سخنوران، سخن‌سرایان و در حقیقت یک دایرةالمعارف تخصصی هنرآفرینان سده‌ی ۱۳ و ۱۴ خورشیدی؛ محسن بهرامی بالانی، تهران، انتشارات کتیبه، ۱۳۸۳، ج ۲، ۵۴۲ ص. این مجموعه شامل شرح حال و نمونه‌ی آثار یک‌صد چهره‌ی فرهنگی و هنری‌ست و تاکنون دو جلد آن منتشر شده است. جلد دوم این مجموعه‌ی ارزشمند شامل شرح احوال این بزرگان است: اخوان ثالث، ایرج میرزا، حسین بهزاد، ابراهیم پورداود، فریدون تولی، حمیدی شیرازی، دکتر محمود افشار، عباس رسام ارزنگی، دکتر زرین کوب، حاج ملاحادی سبزواری، دکتر ذبیح‌الله صفا، دکتر لطفعلی صورنگر، فرخی یزدی، حسین کاظم‌زاده ایرانشهر، فریدون مشیری، مجتبی مینوی، دکتر پرویز ناتل خانلری، دکتر محسن هشترودی، حبیب یغمایی، عباس یمینی شریف.

دیوان شعر امیدی؛ مجموعه‌یی از اشعار کلاسیک، بهمن امیدی، با مقدمه‌یی به قلم پروفیسور دکتر سیدحسن امین، تهران، انتشارات ارمان سالمی، ۱۳۸۳، ۱۲۸ ص. نمونه‌ی شعر این شاعر، غزل زیر است که آن را در بخش «یاد یاران» برای شاعره‌ی خوب معاصر، خانم رباب تمدن (همسر خلیل سامانی «موج»)، مدیر ماهنامه‌ی **باغ صائب** ساخته است.

تا نوای نغمه از تار رباب افتاده است
«موج»^۱ دریا هم ز غم در پیچ و تاب افتاده است
تا کند جاری زلالی، گشته دریا واژگون
دیده بس آلودگی‌ها در سراب افتاده است
بی‌تمدن‌های جاهل غرق ناز و نعمت‌اند
صاحب فضل و تمدن در عذاب افتاده است
خانه‌ی نیکان منور گشته از شمع ادب
در دل این خانه نور آفتاب افتاده است
تا به دیدار تمدن^۲ شد سپیده در شتاب
نرگس پُرمهر او از قید خواب افتاده است
طالب گوهر چه می‌جوید؟ ز بازار بدل
از درون این صدف بس درّ ناب افتاده است
من ادب‌پرورده‌ی این آستانم ای خدا
الفتی با موجم از عهد شباب افتاده است
ماه موج است این خدایا وارهانش از خسوف
دل در این آتش مرا هم‌چون کباب افتاده است
بخش «یاد یاران» با خطاب به پروفیسور سیدحسن امین آغاز شده است:

تو، فرد فرید زمانی، امین
فرای ز قاف سخن‌پروری
به باغ ادب، باغبانی، امین
همای بلند آشیانی، امین...

توضیحات: ۱- موج، زنده‌یاد استاد خلیل سامانی، همسر خانم رباب تمدن؛
۲- رباب تمدن؛ ۳- سپیده سامانی، شاعر معاصر، دختر خلیل سامانی و رباب تمدن.

■ عرفان

از فرش تا عرش؛ ترجمه‌ی کتاب **المعراج**، تألیف عارف نامی ابوالقاسم قشیریری (۳۷۶-۴۶۵ ق)، ترجمه‌ی دکتر قاسم انصاری، ویراستار قوام‌الدین خرمشاهی، قزوین، انتشارات سایه‌گستر، ۲۱۲. به نوشته‌ی مترجم در مقدمه:

در آثار منثور و منظوم عربی و فارسی و ترکی و... رسالات و سروده‌های مستقل و مفرد زیادی از گذشتگان و معاصران درباره‌ی **معراج**، به صورت خطی و چاپی موجود است؛ از جمله: «معراج‌نامه» حکیم بزرگ و طبیب نامدار ابوعلی سینا، که آقای نجیب مایل هروی آن را تصحیح و در مقدمه، ۲۳ **معراج‌نامه** را به نظم و نثر معرفی کرده‌اند. آقای حسین عمادزاده‌ی اصفهانی کتابی با عنوان «معراج» تألیف کرده و به طبع رسانده‌اند، آقای مهدی آیت‌الله زاده‌ی نایینی، «معراج به روایت ملا محسن فیض کاشی» را ترجمه و چاپ کرده‌اند، آقای محسن ادیب بهروز، «معراج از دیدگاه قران و روایات» را نوشته‌اند، آیت‌الله مکارم شیرازی - دام ظلّه - کتاب «معراج، شق‌القدر و عبادت در قطبین» را مرقوم فرموده‌اند. از حکیم متألّه علامه حاج سید ابوالحسن رفیعی قزوینی - قد - اثری با عنوان **رجعت و معراج** باقی‌ست که بارها چاپ و منتشر شده است، آقای دکتر احمد رنجبر، قصاید معراجیه‌ی هشت شاعر مشهور ایرانی را در

کتاب **چند معراج‌نامه** گرد آورده و منتشر ساخته‌اند. آقای محمد محمدی اشتهاردی، کتاب **سیمای معراج پیامبر** را تألیف کرده‌اند. دانشمند عالی‌قدر پروفیسور محمود حسابی، **معراج پیامبر از نظر فیزیک** مرقوم داشته‌اند.
پرسه؛ مجموعه‌ی مقالات احمد داداشی، ساری، ۱۳۷۹، ۷۸۶ ص.

■ نشریات ادواری

اطلاعات سیاسی - اقتصادی؛ به مدیر مسؤولی دکتر مهدی بشارت، سال نوزدهم، شماره‌ی پنجم و ششم (بهمن و اسفند ۱۳۸۳)، با این مقالات: میراث پان‌عربیسیم، نقش و جایگاه منطقه‌ی خلیج فارس در ژئوپلیتیک انرژی؛ ایران، خلیج فارس و بازارهای جهانی انرژی؛ پیش‌بینی‌های حقوقی در زمینه‌ی جلب فن‌آوری پیشرفته در صنایع نفت، گاز و پتروشیمی؛ دیوان بین‌المللی دادگستری اسلامی؛ رودخانه‌ی هیرمند، ایران و افغانستان؛ ترکیه و اتحادیه‌ی اروپا و چندین مقاله‌ی دیگر.

هنرپو؛ فصل‌نامه‌ی خبری - تحلیلی هنرهای هفتگانه، به مدیریت محمدکاظم سالمی، سال سوم، شماره‌ی دهم (بهار ۱۳۸۴)، با مطالبی در خصوص نقاشی، خوشنویسی، قالیبافی، شعر، داستان کوتاه، و دو مقاله‌ی مفصل مربوط به نوروز. شاید جالب‌ترین مطالب این شماره‌ی هنرپو، مربوط به نماد و نمود بهار و طبیعت در فرش دستباف ایران و مقاله‌ی فرش بهارستان باشد.

حافظ و دیگر انتشارات دایره‌المعارف ایران‌شناسی را از مراکز فرهنگی و کتاب‌فروشی‌های زیر بخواهید:

- ۱- انتشارات دایره‌المعارف ایران‌شناسی: تقاطع فلسطین و انقلاب - ساختمان مهر - شماره‌ی ۲ - طبقه‌ی سوم
- ۲- انتشارات فرهنگستان زبان و ادب فارسی: عباس‌آباد خیابان احمد قصیر (بخارست) - نبش کوچه‌ی سوم
- ۳- کتاب مرجع: انتشارات بنیاد دایره‌المعارف اسلامی، میدان فلسطین - اول فلسطین شمالی - شماره‌ی ۱۳۰
- ۴- انتشارات دانشگاه (نشر پشوتن): تقاطع فلسطین و انقلاب (ساختمان دانشگاه آزاد)
- ۵- کتاب‌فروشی توس: خیابان انقلاب - اول ابوریحان
- ۶- کتاب‌فروشی طهوری: خیابان انقلاب - روبروی دانشگاه تهران
- ۷- کتاب‌فروشی خوارزمی: خیابان انقلاب - روبروی دانشگاه تهران
- ۸- کتاب‌فروشی بیگوند: خیابان انقلاب - تقاطع وصال
- ۹- کتاب‌فروشی شیوا: خیابان انقلاب - اول خیابان فخر رازی
- ۱۰- کتاب‌فروشی پکا: خیابان فلسطین - نبش کوچه نایبی
- ۱۱- انتشارات بعثت: خیابان انقلاب - بعد از چهارراه فلسطین پلاک ۱۲۲۲
- ۱۲- انتشارات آریان: خیابان انقلاب - اول خیابان اردیبهشت
- ۱۳- اسرار دانش: خیابان انقلاب - خیابان دوازده فروردین
- ۱۴- ده‌های فعال روزنامه‌فروشی سراسر کشور